

Onderwerp

Selectielijst e-mailbewaring

Opsteller	Belinda de Hosson	Behandeldatum	4 oktober 2022
Programma	Bestuur en Organisatie	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	T.F.A. van Elferen		

Advies

1. Bij de Selectielijst e-mailbewaring gemeentelijke en intergemeentelijke organen 2022 aan te sluiten.
2. De VNG te machtigen om namens de gemeente Nijmegen de Selectielijst vast te laten stellen door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Aanleiding

De VNG is voornemens de ontwerp-Selectielijst e-mailbewaring namens alle gemeenten door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vast te laten stellen. Nijmegen kan bij dat verzoek aansluiten door de ontwerplijst goed te keuren en de VNG te machtigen. De VNG vraagt de machtigingsformulieren vóór 17 oktober (verlengde termijn) aan haar toe te sturen. Daarna start de VNG de vaststellingsprocedure. Naar verwachting wordt de Selectielijst in de eerste helft van 2023 vastgesteld.

Het vaststellen van selectielijsten is een bevoegdheid uit de Archiefwet (artikel 5). Deze bevoegdheid berust bij het college. Door instemming met de ontwerp-Selectielijst e-mailbewaring en verlenen van de machtiging kan VNG deze selectielijst namens Nijmegen te laten vaststellen door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het is niet mogelijk om achteraf alsnog aan te sluiten.

Het veelvuldige e-mailberichtenverkeer binnen de gemeente Nijmegen heeft voor een deel betrekking op beleid en werkprocessen en hoort daarmee in Corsa in de bijbehorende zaakdossiers te worden gearcheeerd, zodat deze compleet worden en we kunnen voldoen aan informatieverzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo), de AVG en andere wettelijke verplichtingen.

E-mails echter, worden in Nijmegen niet of nauwelijks gearcheeerd. Een situatie die bij veel gemeentelijke organisaties voorkomt en een die de gemeenten Amsterdam, Den Haag en Rotterdam aanleiding heeft gegeven VNG te verzoeken om de ontwikkeling van een nieuwe Selectielijst specifiek voor e-mailarchivering. Alle andere gemeenten wordt nu gelegenheid geboden om voor 17 oktober 2022 bij de selectielijst aan te sluiten.

E-mailberichtenverkeer van belangrijke functionarissen is meestal in hoge mate archiefwaardig maar verdwijnt uit beeld. Ook ontstaat een probleem als medewerkers uit dienst zijn getreden, want iRvN wist standaard deze e-mailboxen. Er ontbreken verder regels voor en regie op het veiligstellen en opschonen van e-mailboxen, ook van sleutelpersonen en belangrijke functionele mailboxen. Medewerkers doen dat naar eigen inzicht en buiten de procedures om. Nijmegen archiveer overigens bewust ook niet alles in Corsa, zeker als de berichten een tijdelijk belang als geheugen en voor verantwoording hebben.

Beoogde impact

Door de selectielijst e-mailbewaring vast te laten stellen, wordt een belangrijke juridische basis gelegd om e-mailarchivering te verbeteren. Daarmee kan de gemeente Nijmegen beter voldoen aan informatieverzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo), de AVG en andere wettelijke verplichtingen en worden we een meer betrouwbare overheid. Na vaststelling moet de selectielijst wel nog ingevoerd worden.

Dat betekent:

- het matchen van functies aan medewerkers en bestuurders, van wie vervolgens de mailboxen integraal worden bewaard;
- zorgdragen voor voorzieningen om e-mails makkelijk te archiveren en aanpassing van technische inrichting achter e-mailapplicaties om e-mail voor een bepaalde tijd te bewaren en beheren;
- opzetten van een communicatietraject en beleggen van (structurele) begeleiding om medewerkers te informeren en te helpen met veiligstellen van e-mails;
- inrichten van procedures voor beheer:
  - permanente duurzame bewaring van e-mailboxen van sleutelpersonen
  - routinematige vernietiging van e-mails van niet-sleutelpersonen
  - inzage in e-mailboxen van vertrokken medewerkers in het kader van informatieverzoeken

Dit wordt verder uitgewerkt in een implementatievoorstel.

Argumenten

Het aansluiten op de landelijke selectielijst e-mailbewaring en de daaraan gekoppelde archiveringsmethodiek heeft een aantal voordelen:

- het is efficiënter: het zelf opstellen en door de minister laten vaststellen van een eigen lijst is een tijdrovend en complex proces;
- de archivering van informatie bij gemeenten wordt meer uniform en er is afstemming met de overige bestuurslagen, dit bevordert de rechtsgelijkheid van burgers.
- er wordt voorkomen dat e-mailberichten onrechtmatig te lang bewaard blijven of (te vroeg) vernietigd worden;
- e-mailboxen blijven standaard een tijd beschikbaar voor informatieverzoeken in het kader van de Woo en de AVG, hiermee kunnen we beter voldoen aan informatierechten van inwoners (hoewel langere bewaring hiervoor niet noodzakelijk is);
- er ontstaat een druk binnen de organisatie om vóór het vallen van vernietigingstermijnen informatie die langer bewaard moet blijven alsnog in zaakdossiers te archiveren (wat overigens ook een risico inhoudt).

Kanttekeningen

Aan de archiveringsmethodiek hangen ook een aantal risico's:

- bij onzorgvuldige toepassing kunnen e-mailberichten bewaard worden (en na verloop van tijd openbaar toegankelijk) die niet voor bewaring geschikt zijn (bijv. persoonlijk van aard);
- er kan de schijn ontstaan dat alle e-mailberichten na een vaste termijn vernietigd mogen worden en dat selectie en duurzame bewaring niet meer nodig is. .

Collegevoorstel

Financiën

Het goedkeuren en laten vaststellen van de selectielijst heeft op zichzelf geen financiële gevolgen en vraagt verder geen inzet meer nadat het College het besluit heeft genomen. Een betere e-mailarchivering die hiermee mogelijk wordt wel.

Er volgt een implementatievoorstel. Bij het voorstel moet de keuze gemaakt worden hoe breed in de organisatie we sleutelfiguren gaan benoemen die onder deze regeling gaan vallen. Deze keuze bepaalt ook de behoefte aan middelen (geld en capaciteit)

Vervolg

De wijze van implementeren wordt apart vastgesteld, inclusief de bijbehorende middelen.

Bijlage(n)

1. Goedkeuringsformulier-Selectielijst-e-mailbewaring-12-05-2022
2. Machtigingsformulier-Selectielijst-e-mailbewaring-12-05-2022
3. Ontwerp Selectielijst e-mailbewaring 23-05-2022